MUTLULUK YOLUNDA 25 VESİLE

Hazırlayan
Dr. Abdurrazzak Ahmed Hasan

Tercüme ve Dizgi
Fikri Göncü

بسم الله الرحمن الرحيم

Önsöz

Allah'a hamd, Resûlüne ve onun âline, ashabına, onun gösterdiği yolu takip ederek hidayete erenlere salat ve selam olsun!

Allah'a hamd eder ve sadece O'ndan yardım dileriz! Günahlarımızın affi için sadece O'na yalvarır, sadece O'na tevbe ederiz! Nefislerimizin şerrinden, amellerimizin kötülüğünden Allah'a sığınırız! Allah kime hidayet verirse, onu bir daha saptıracak yoktur ve O, kimi saptırırsa artık ona bir hidayet verici de yoktur.[1] Allah'tan başka hiç bir ilah olmadığına, O'nun hiçbir ortağı olmadığına şahadet ederim ve yine şahadet ederim ki, Hz. Muhammed onun kulu ve resûlüdür.

Mutluluk -dinleri, ırkları, meslekleri, makamları v.s. halleri ne olursa olsun- bütün beşeriyetin ulaşmaya çalıştığı büyük bir gâyedir. Allah'ın izniyle, biz bu kitapçıkta mutluluğun tarifini, çeşitlerini ve ona götüren yolları konu alacağız. Hedefimiz ulaşabildiğimiz insanlara, mutluluk yolunda bir umut ışığı yakmak ve onların da dünya ve âhirette mutlu olan insanların kervanına katılmalarını sağlayabilme yolunda onlara faydalı tavsiyelerde bulunmaktır.

---

[1] Yani bir insan hidayete ermeyi samimiyetle isterse Allah onu bu isteğinde muvaffak kılar. Yine bir insan sapıklığa düşmeyi samimiyetle isteyip bu konuda her türlü kötü ameli yapmaya gayret ederse, imtihan gereği Allah onu da bu isteğinde (düştüğü kötü duruma razı olmaksızın) muvaffak kılar. (Müt.)

Yüce Allah'tan beni sizleri her türlü hayırlı işimizde başarılı kılmasını ve bizleri her türlü hataya ve günaha düşmekten korumasını niyaz ederim!

MUTLULUĞUN TARİFİ

Mutluluk kelimesi sözlükte, üzüntülü ve kederli yaşamın tersi olarak tarif edilir.

Eğitimciler ve psikologlar ise mutluluğu şöyle tarif ediyorlar: Mutluluk bir insanın kendisini devamlı huzurlu, rahat ve sevinçli hissetmesidir. Bu güzel duygu kişinin bedeninin sağlıklı, hayatının rahat ve huzurlu olduğunu hissetmesi ile ortaya çıkar.

Gerçek mutluluğun ana şartları şunlardır:

1-Kişinin sağlığının iyi olması.

2-Kişinin mutluluk için doğru yol üzerinde olması.

3-Kişinin hayatından memnun olması.

Muhterem kardeşim, mutluluk; dirhem veya dinarla satın alınacak bir nesne, kitap satırlarında aranan bir bilgi, çantada taşınabilen bir eşya elde edilebilen madde, ölçülen, fiyat biçilen bir meta, koklanan bir gül, hasadı olan bir ziraat da değildir. Mutluluk; kişinin kalbinde hissettiği bir sevinç ve huzur, göğsünde hissettiği bir rahatlık ve ferahlıktır. Mutluluk; aklın ve bedenin huzur ve sükûnet içinde severek razı olduğu bir yaşantı içinde olmasıdır.

Bu huzur ve mutluluk, sadece kişinin Allah'a iman etmesi, O'na sığınması, güzel amel işlemesi ile gerçekleşir. Bir müslüman hayatta cereyan eden her şeyin Allah'ın hükmü ve takdiri dahilinde olduğunu bilirse, olup bitmiş olaylara kendini helak edercesine üzülmez,

bunalım ve strese düşerek kederli olmaz. Bilakis kendisi için takdir edilen bu musibetleri ve sıkıntıları sabır, sükûnet ve gönül rızalığı ile karşılayarak sabrının karşılığını Allah'tan bekler. Yine kendisi için Allah tarafından takdir edilen her türlü hayır için de sevinerek Allah'a şükür eder. Zira o bilir ki, kendisine gelen bu musîbet Yaratan'dandır ve bu musîbeti gücü ne olursa olsun Allah'tan başka hiçbir güç geri çeviremeyecektir.. İbn Abbas (Allah ondan ve babasından razı olsun!) Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'den şöyle buyurur:

«...وَاعْلَمْ أَنَّ الأُمَّةَ لَوْ اجْتَمَعَتْ عَلَى أَنْ يَنْفَعُوكَ بِشَيْءٍ، لَمْ يَنْفَعُوكَ إِلاَّ بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللهُ لَكَ، وَلَوِ اجْتَمَعُوا عَلَى أَنْ يَضُرُّوكَ بِشَيْءٍ، لَمْ يَضُرُّوكَ إِلاَّ بِشَيْءٍ قَدْ كَتَبَهُ اللهُ عَلَيْكَ، رُفِعَتْ الأَقْلاَمُ وَجُفَّتِ الصُّحُفُ»

"Bil ki, bütün ümmet sana bir fayda vermek için toplansa Allah'ın sana yazdığı faydadan başka bir şeyle fayda veremezler. Yine bütün ümmet sana bir zarar vermek için toplansa Allah'ın sana yazdığı zarardan başka bir şeyle zarar veremezler. Kalemler kaldırılmış sayfalar kurumuştur."[2]

Bu kaideye göre bir müslüman kendisine sevindirici bir şey isabet ettiğinde bu nimet için Allah'a şükredecek ve dolayısı ile bu şükür onun hayrına olacaktır. Şâyet aynı müslüman kendisine bir zarar isabet ettiğinde,

---

[2](Bu hadisi Tirmizi rivayet etmiş vb. hadisin hasen- sahih olduğunu söylemiştir.)

sabredecek olsa bu sabrı dolayısı ile mükâfatlandırılmak suretiyle olay kendisi için hayırla sonuçlanmış olacaktır. İşte çeşitli renk ve kültürleri ile bütün insanlığın değişik yol ve yöntemler deneyerek aradığı gerçek kalp huzuru ve gönül rahatlığının sırrı bu gerçekte yatmaktadır.

Hasta bir kişi mutluluğunu hastalığından kurtulmada görecektir. Fakir bir kişi de mutluluğu zengin olmakta, zengin bir kişi mutluluğu daha yüksek makam ve mevki sahibi olmakta görecektir. Ama ne sağlıklı olmak, ne zengin olmak ve ne de yüksek makam sahibi olmak tek başlarına insanı mutlu etmeye yetmeyecektir. Şüphesiz ki maddi imkânlar Yaratıcının emir ve tavsiyeleri doğrultusunda kullanılmazsa bu güzel imkânlar insanlık için bir felaket aracı olacak ve dolayısı ile hayatımızdaki her şey tersine işlemeye başlayacak ve insanlık her türlü imkânı seferber ederek huzuru ararken, kısır bir döngü içinde bir bunalımdan ötekine sürüklenip duracaktır. Allah sizi ve bizi böyle durumlara düşmekten koruyarak hepimizi saadet ehlinden eylesin!

MUTLULUĞUN TÜRLERİ

İbn Kayyim'in "Mutluluk Evinin Anahtarı" adlı kitabında üç tür mutluluk olduğunu söylemektedir:

Birinci Tür: GERÇEK MUTLULUK.
İkinci Tür: BEDENSEL MUTLULUK.
Üçüncü Tür: GÖRÜNTÜ MUTLULUĞU.

Birinci Tür:
GERÇEK MUTLULUK

Gerçek mutluluk, insanın ruhunun ve kalbinin tadacak olduğu mutluluktur. İnsana bu mutluluğu faydalı ilim ve onun güzel meyveleri kazandırır. Bu, durum ve şartlar ne olursa olsun devamlı olan bir mutluluktur. Yani insanoğlunun hayat yolculuğunun üç merhalesi olan; dünya hayatı, kabir hayatı ve âhiret hayatında kendisine eşlik edecek olan bir mutluluktur. İnsanoğlu bu mutlulukla yüksek derecelere ulaşarak olgunlaşır.

Bu mutluluk, mal ve mülkün kaybedildiği yerde bunların yerini alarak insanı teskin eder. Bu mutluluğu tatmayan ne bunun kadrini bilir, ne de onu elde edebilmek için onun peşine düşer. İnsanların çoğu, biraz sabır ciddiyet gerektirdiği için bu mutluluğu aramayı düşünmezler. Bu saadet (mutluluk) diğer bütün saadet çeşitlerinin tersine gerçekten büyük ciddiyet ve gayret gerektirmektedir. Zira diğer saadet çeşitleri insanın nasibi ile ilgili olup bazen miras ve hibe yoluyla istemeyene bile nasip olabilir.

İlim mutluluğuna gelince buna ancak gayretli olan, isteğinde ve niyetinde sadık olanlar nail olabilirler.

Kıymetli şeylerin etrafi daima aşılması zor duvarlarla çevrilmiştir. Gerçek saadete ulaşmak için bu saadetin etrafındaki aşılması gereken duvarları aşarak meşakkat köprüsünü geçmek lazımdır. Geçici zevkleri ve rahatı seçenler elbette bu mutluluğa ulaşamazlar. İnsanların çoğu bu mutluluğun lezzetini ve kadrini bilmezler. Şayet İnsanlar bunun kıymetini bilmiş olsalardı bunu elde etmek için en büyük savaşları yapmaya hazır olurlardı. Yukarıda belirttiğimiz gibi, bu saadet yapılması nefse hoş gelmeyen şeylerle çevrilmişdir. ve insanlar zorlukların arkasındaki

güzellikleri bilmediklerinden zahmete katlanıp bu saâdete ulaşmayı göze alamazlar. Burada şunu da söyleyelim; bu hedefe ancak Allah'ın fazlı kereminden nasibi olan insanlar ulaşabileceklerdir. Bu nasipte gayret olmadan gelip insanı bulmaz.

Bilinmelidir ki, Allah'a yönelmek saâdetin asıl kaynağıdır. Kaynağını Allah'a yönelişten almayan her türlü saadet gerçek saadet olmaktan uzaktır. Gerçek mutluluğa ulaşmak isteyen kişi bütün sevgisi, itaati, alçak gönüllülüğü, umudu, korkusu, zikri, duası vesaire ibadetleriyle tamamen Allah'a yönelmelidir. Kulun hakikatini oluşturan kalp ve ruh ancak Allah'ı anmakla huzura kavuşur. Allah'ı anmaksızın gerçekleşen her türlü mutluluk geçici ve eksiktir.

İbn Kayyim (Allah ondan razı olsun!) şöyle der:

«Kalpte öyle boşluk vardır ki, o boşluğu ancak Allah'a yönelmek doldurabilir. Ve onda öyle bir ıssızlık vardır ki, onu ancak Allah'a iman etmenin lezzeti giderebilir. Yine onda öyle bir hüzün vardır ki, onu ancak Allah'ı bilmenin kazandıracağı sevinç ve gerçek bir ihlas giderebilir, yine onda öyle bir hasret ateşi vardır ki, o ateşi ancak Allah'ın emir ve yasaklarına rıza göstermek, mahşer gününe kadar O'nun kaza ve kaderine sabretmek söndürebilir.»

Biliniz ki, tevhidî inancın ve bu inanç doğrultusunda insanın bilgi, beceri, kültürünü ve ilmini artırmasının insanın mevcut sıkıntılarından kurtulup huzura kavuşmasında büyük önemi vardır. Müslüman, kendisine Allah'ın Resûlünün o huzurlu hayatını örnek almalıdır. Bunun için de onun yaşantısını bize ulaştırmış olduğu ilahi risaleyi iyi bir şekilde bilmeye ihtiyaç vardır.

İşte kalplere huzur ve ferahlık veren, ehlini en güzel ahlak ve yaşantıya ulaştıran ilim bu ilimdir.

Sevgili kardeşim, bu ilmi elde etmeye gayret etmelisin! Bu ilmi kazandıktan sonra ciddi bir şekilde amel etmelisin! Seni yaratana tevekkül etmelisin! Hayata gül! Hayatı mümin kardeşlerinle paylaşarak mutluluğun zirvesinde olanlarla beraber ol! Unutma ki mutluluğun zirvesine sen de ulaşabilirsin! Şayet bir zorlukla karşılaşırsan öncelikle ona gülümse! Kalbinde umutsuzluğa kesinlikle yer verme! Sakın ola ki bağrını yeyip bitirecek olan çekemezlik hastalığına kapılma! Bütün iyiliklerini boşa çıkartacak olan hasede düşmeden Allah'ın senin için taksim etmiş olduğu rızka razı ol! Şâyet bu yolu takip edersen gerçekten dünya ve âhirette sahihlerin ve ilim ehlinin kavuşmuş olduğu saâdete kavuşacaksın. Bu saâdet öyle bir saâdettir ki, şâyet zenginler, makam sahipleri ve sultanlar bu saadetin lezzetini bilseler silah kuşanarak bunu elde etmek için savaşırlardı.

Bakınız Şeyhul İslam İbn Teymiye şöyle diyor:
"Dünyada öyle bir cennet vardır, ki o cennete giremeyen âhiret cennetine giremez."

Burada size İbn-i Teymiye'nin kendisi hapishanede iken söylemiş olduğu şu sözü de hatırlatmak istiyorum:
"Düşmanlarım bana ne yapabilirler ki!? Benim cennetim ve bahçem kalbimdedir. Ben bu cennet ve bahçemle yola çıktım. Onlar beni asla bırakmazlar. Hapsedilmem (Rabbimle) baş başa kalmamdır, öldürülmem şahâdettir, yurdumdan çıkartılmam seyahate çıkmamdır."

Görüyor musunuz, Allah'a iman edenin halini ve hayat anlayışını?! Bu anlayışta olan bir insanda elbette her zaman huzur ve istikrar vardır. Gerçekten bu saâdeti ve dereceyi elde etmek çok muhteşem bir olaydır!!

İkinci Tür:

BEDENSEL MUTLULUK

İnsanın vücudunda bütün organları sağlıklı ve güçlü bir şekilde görevini yaparsa bu durum şüphesiz o kişiye bir mutluluk verecektir. İnsanoğlu, cismi ile değil kalbi ve ruhu ile değerlendirilir. Bedene göre elbise neyse kalp ve ruha göre cisim de odur. İnsanın vücudu onun ruhunun hem kafesi, hem âleti ve hem de bineğidir. Dolayısıyla bedenin sıhhati, saâdeti, güzelliği ve iyiliği ruhun dışında gerçekleşen bir durumdur, fakat bu ikisi arasında çok sıkı bir etkileşim bağı vardır.

Muhterem kardeşim, bedenin sağlıklı olması elbette insana mutluluk verir ama bu mutluluk insan için yeterli ve devamlı değildir. Bilakis bu mutluluk ani olarak kaybolabilmektedir. Sağlıklı olmanın mutluluğunu yaşayan fakat kalp ve ruhi mutluluktan mahrum olan insanlara baktığımızda onların stres, bunalım ve sorunlar içinde kıvrandıklarını görürüz. Bu durum da bize sağlıklı olmanın mutluluğu yakalayabilmek için yeterli olmadığını göstermeye yeter.

Muhterem Kardeşim, sıhhat nimeti çok büyük bir nimettir. Kim ki, bu nimeti mal-mülk gibi görülebilen nimetlerle değiştirmeye razı olursa o kişi yanılmıştır. Zira elde edilmesi kolay olan birtakım nimetlerle elde edilmesi her zaman mümkün olmayan bir nimeti değiştirmiştir. **Tiyatro sanatçısı Leyla Murat**

hatıratında eşinin başından geçen şu kıssayı şöyle dile getirmektedir:

"Eşim basit bir tiyatro sanatçısı idi. Günlerden bir gün şöyle dedi:

-Bir hastalığa düşmem pahasına da olsa bir milyon cüneyhim olmasını çok arzu ederdim.

Ona şöyle dedim:

-Sen hasta olduktan sonra sahip olduğun mal ne işe yarar ki!? Şöyle cevap verdi:

-Malımın bir kısmını hastalığımın tedavisi için kullanır geri kalanla da rahat bir şekilde yaşarım.

Eşim daha sonra bir milyon cüneyhten daha fazla para kazandı. Fakat Allah onun başına ciğer kanseri musallat etti. Eşim bu hastalığı için bir milyon cünehyten daha fazla para harcamasına rağmen şifa bulamadı. Kendisinin Allah'ın verdiği nimetlerden bir çoğunu yemesi yasaktı. O bu hal üzerine bir müddet yaşadı ve sonunda çok pişman ve kederli bir şekilde ölüp gitti."

Şüphesiz sıhhatli olmak insanın mutlu olabilmesi için önemli bir koşuldur. Bu nimet insanın elinden alınırsa o insanın mutlu olması artık çok zordur. Sıhhat olmadan mutluluğu istemek insanı hayal kırıklığına götürecektir. Mutlu olabilmek için sıhhatin yanında rahat bir şekilde yaşamamızı sağlayacak diğer hayatî koşulların da yerine gelmesi lazımdır. İşte bu hayatî koşulların başında kişiyi dünyada ve âhirette saadete kavuşturacak olan Allah (Azze ve celle)'ye iman etmek gelmektedir. Mümin bir kişi sağlam bedeni ile Allah'ın emirlerini yerine getirme fırsatı bulacaktır. Kâfir kişi sağlıklı vücudunu Allah'a isyanda kullanacağından bu o kişiye dünya ve âhirette bunalım ve azaptan başka bir şey

kazandırmayacaktır. Bu nedenle bu toplumlarda stres, bunalım, keder, isyan, ruhi çöküntü ve intihar olaylarının nispeti çok yüksektir.

Dünya ülkelerine baktığımızda diğer memurlara göre polislerin genelde sağlıklı ve kuvvetli insanlardan seçildiğini görürüz. Buna rağmen "Orta Doğu" gazetesinin 5823'üncü sayısında şöyle bir haber yer almaktadır:

"Amerika Birleşik Devletleri'nde her sene ortalama 300 polis veya komiser intihar etmektedir. Bunlardan ortalama 10 kişi Newyork kentindendir. Polis ve komiserlerden intihar edenlerin sayısı 1987'den bu yana devamlı artış göstermektedir."

Sübhanellah! Sıhhat, mal-mülk, hepsi var.. Ama buna rağmen milyonlar stres ve bunalımlar içinde yaşıyor. İntihar edenler ise sadece bu bunalımlı hayata dayanamayan kişilerdir. İntihar derecesine gelmeyen insanların yaşamakta oldukları psikolojik ve toplumsal sorunların büyüklüğünü siz takdir edin. Onlardan bazıları vehmî veya geçici olarak mutluluğu yakalasa bile çok geçmeden önlerine çıkan yeni sorunlar ve musibetlere yenik düşmektedirler.

İman etmeyen insanlara bir hastalık isabet ettiğinde bu durum onları inkisara sürükleyebilmektedir. Müslüman kardeşim, inkârcılara ve onların yolunda olan kişilere isabet eden bazı hastalık musibetlere sabretme azmini ve bu sabrın karşılığını Allah'tan bekleme inanç ve umudunu verecek olan nedir!? Bu konuda çare olarak iman etmekten başka bir yol var mıdır!? Tabii ki yoktur. İman cevherinden uzak kalan insanların umutsuzluğa ve bunalıma düşmeleri gâyet normal bir şeydir. Amerikalı

kadın bir yazar islamın kadınlara verdiği önemi duyunca şöyle demekten kendini alamamıştır:
"Şayet durum anlattığınız gibi ise beni kendi toplumunuza götürün ve orada islamın verdiği bu haklarla altı ay yaşadıktan sonra beni öldürün. (Yani bu yaşadığım altı aylık bir süre her şeye bedeldir. Ondan sonra ölsem de fark etmez) demiştir.

Muhterem kardeşim, Allah (Sübhanehü ve Teâlâ) bizi kendisine kulluk etmemiz için yaratmıştır. O, bizi gerçek mutluluğa götürecek yolu belirleyendir. O'nun göstermiş olduğu yolun dışına çıkarsak kendi kendimizi ve toplumumuzu bunalımdan bunalıma sokmuş oluruz.

Üçüncü Tür
GÖRÜNTÜ MUTLULUĞU

Muhterem Kardeşim, bu tür bir saadet insanın dışında gelişen bir saadettir. Bu saadet başkalarından ödünç alınmış bir eşyaya benzer. Bu ödünç alınan eşyayı sahibi ne zaman isterse onu elimizden alabilir. Bu saadet, mal-mülk, varlık, makam ve benzeri şeylerin saadeti olarak özetlenebilir. Bu tür bir saadet insanı bir anda terk ederek kişiyi bir anda zelil bir hayata düşürebilir. Bu tür bir saadet kendisine sahip olma bakımından başı kel birisinin, amcasının oğlunun sık olan saçı ile övünmesine benzer. Yine bu saadet güzelliği bakımından insanın giydiği elbiseler ve ziynet eşyaları ile kazandığı güzelliğe benzer.

Alimin biri bir tüccar ile beraber bir gemide yolculuğa çıkarlar. Bir müddet sonra gemi çatırdayarak içindeki ticaret malları ile birlikte batar. Gemideki

tüccarlar kurtulurlar fakat artık onlar beş parasız fakir insanlardır. Alim olan kişi bir köye ulaşarak burada büyük bir hürmet ve ikram görür. Kendisine derler ki: Kendi kavmine söylemek istediğin bir söz veya nasihat var mıdır? Bu soruya şöyle cevap verir: *"Onlara söyleyiniz ki; şâyet mal-mülk sahibi olmak isterseler gemi çatırdayıp battığında onunla birlikte kaybolan mallardan edinmesinler. Lakin (geminin batmasıyla kaybolmayan) ilmi ticaret edinsinler."*

Sevgili kardeşim, esas zenginlik ilim zenginliğidir. Çünkü mal-mülk zenginliği geçicidir. Bu konuda örnek çoktur, fakat herhalde en önemli örnek Kur'an'da çok aşırı zengin olduğu bildirilen Karûn'un örneğidir. Sonuç olarak onun malları sahip olduğu saraylarla beraber yerin dibine geçirilerek, kendisine ve etrafındakilere bu malların kendisini kurtaramayacağı gösterilmiştir.

Müslüman kardeşim, iman olmadıktan sonra zenginlik insana bir mutluluk vesilesi değil bir çiledir. Zira imanı olmayan zengin kişinin bütün düşüncesi servetine servet katmaktır. Bütün bu malları idare etmek, pazarlamasını yapmak başlı başına insanı strese sokacak bir konudur. Ayrıca insanda var olan iflas etme ve mallarını kaybetme korkusu da ayrı bir sıkıntıdır. Ticari endişeler yüzünden intihar eden iş adamlarının hiç gündemden düşmemesi bu konuda yeterli bir örnektir.

Muhterem kardeşim, Avrupalı zengin iş adamlarına bir bak! Yaşantıları nasıldır? Nelerle meşgul oluyorlar? Bu insanların hayatlarının sonu nasıl noktalanmaktadır? Söz bu kişilerden bazıları milyarlarca dolara sahiptirler, fakat bunların çoğunluğu aradıkları saadeti, sahip oldukları zenginliklerde bulamadıkları için strese ve

bunalıma düşmektedirler. Hatta bu iş adamlarından intihar edenlerin sayısı azımsanacak bir rakam değildir. İnsanlar şirketlere, holdinglere saraylara, uçaklara, gemilere, büyük ticaret merkezlerine sahip olabiliyorlar fakat bütün bu zenginliklere sahip olabilmelerine rağmen, esasen mal-mülk kazanma hırsının gayesi olan sağlık, huzur ve mutluluk gibi önemli değerlere sahip olamayabilmektedirler. Dolayısı ile bu insanlar bir çok maddi ve manevi nimet ve lezzetten mahrum kalabilmektedirler. Öyleyse zenginlik demek kesinlikle mutluluk demek değildir.

Bu duruma şu iki örnek kıssa ile biraz daha açıklık getirelim: Birinci kıssa: Bu kıssa, dünyanın en zengin kadını Kristina Unasîs'in kıssasıdır. Kristina, adalar, gemiler, uçaklar v.s.'den oluşan büyük bir servete sahip olan meşhur yunanlı milyarder Unasîs'in kızıdır. Kristina, annesi ve erkek kardeşi ölünce babasının hanımı ile beraber bu büyük servetin varisi olmuştur. Babası vefat edince kendisine babasından beş milyar dolar kalmıştır. Şöyle bir düşünün.. Bir genç kız varis olduğu gemiler, uçaklar ve saraylardan başka beş milyar dolar paraya bir anda sahip oluyor! Bu genç kız bir çoklarının düşüncesi ne göre dünyanın en mutlu kızı olması lazımdır, öyle değil mi!? Bu genç kız daha babası hayatta iken Amerikalı bir kişi ile evlenir. Fakat onunla mutlu olamayınca bir kaç ay süren bir evlilikten sonra ondan boşanır. Babasının ölümünden sonra yunanlı bir erkekle evlenir bununla da mutlu olamayınca onunla bir kaç ay süren evliliğini sona erdirir. Bu evliliklerden sonra bir başkası ile evlenmeksizin belli bir zaman bekler. Gayretle mutluluğu yakalamaya çalışmaktadır. Daha

sonra Rusyalı bir komünistle evlenerek Rusya'ya gider. Hal bu ki o zamanlarda Rusya'da bir kişinin iki odadan fazla eve sahip olması ve hizmetçi edinmesi yasaktır. Kristina bütün bunlara rağmen oraya gitmiş, iki odalı evinde oturarak kendinin ve kocasının hizmetini yapmaya başlamıştır.

Bu duruma şaşan gazeteciler bir gün ona gelerek her türlü imkâna sahip biri olarak neden bu fakirâne yaşamı tercih ettiğini sorarlar. Cevabı şu olur: "**Ben mutluluğu arıyorum.**"

Kristina bu adamla yaklaşık bir sene yaşadıktan sonra onunla da boşanmıştır. Daha sonra Fransa'da düzenlenen bir tören esnasında gazeteciler kendisine;

-Gerçekten sen dünyanın en zengin kadını mısın!? Sorusunu sorduklarında şu cevabı alırlar:

-Evet! Ben dünyanın en zengin kadınıyım, fakat aynı zamanda dünyanın en mutsuz kadınıyım!!

Kristina daha sonra Fransalı zengin bir kişi evlenir. Bir müddet sonra ondan bir kız çocuğu dünyaya getirir. Fakat bu kişi ile de mutlu olamayınca onu da boşar. Kristina son kocasından da boşandıktan sonra belli bir zaman üzüntü, keder ve bunalım içinde yaşamını sürdürür. Daha sonra Arjantin'in Şilih kentinde ölü olarak bulunmuştur. Fakat bu ölümün bir intihar mı yoksa bir cinayet mi olduğu anlaşılamamıştır.

Muhterem kardeşim, gördüğünüz gibi sadece varlıklı olmak mutluluk için yeterli değildir. Mutluluklarını sadece maddi olarak varlıklı olmakta görenler hiçbir zaman mutluluğu yakalayamadan yaşayacaklar ve kısır bir döngünün içinde bocalayıp duracaklardır.

Şimdi huzur ve mutluluğun holdingler, şirketler sahibi olmakta değil, islamî bir inanç ve yaşantıyla mümkün olabileceğini belgeleyen diğer kıssayı dinleyelim:

Bu kıssa bir şirketler gurubuna sahip olan Amerikalı, zengin bir iş adamının kıssasıdır. Bu adamın sahip olduğu şirketlerin birinde müslüman bir genç çalışmaktadır. Bu zengin iş adamı ne zaman onun yanından geçse, bu işçisinin yüzünde daima mutlu olduğuna işaret eden tebessümün hiç eksik olmadığını görmektedir. Buna karşın kendisinin mutsuz ve bunalımlı bir yaşantısı vardır. Şirketin sahibi bir gün bu müslümanı çağırır ve kendisine daima mutluluk ve huzur içinde olduğunu gösteren tebessümün yüzünden hiç eksik olmadığını hatırlatarak bunu nasıl becerdiğini sorar. Müslüman genç şöyle cevap verir:

-Bunun sırrı benim müslüman olmamdadır.

Şirket sahibi şöyle der:

-Şayet ben de müslüman olursam aynı saadeti duyar mıyım?

Müslüman genç şöyle der:

-Elbette aynı saadeti duyarsın!

Daha sonra bu genç, bu iş adamını İslam Merkezi'ne götürür. İş adamı burada kelime-i şahadet getirerek müslüman olduğunu ilan edince tamamen dolmuş bir kişi gibi yüksek bir sesle ağlamaya başlar. Neden bu şekilde ağladığı sorulduğunda şöyle der: "Hayatımda ilk defa mutluluğu tadıyorum!!" Allahu Teâlâ şöyle buyurur:

﴿أَفَمَنْ شَرَحَ اللهُ صَدْرَهُ لِلإِسْلاَمِ فَهُوَ عَلَى نُورٍ مِن رَّبِّهِ فَوَيْلٌ لِلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُمْ مِنْ ذِكْرِ اللهِ أُلَئِكَ فِي ضَلاَلٍ مُّبِينٍ﴾

"Allah kimin gönlünü islama açmışsa o, Rabbinden bir nur üzerinde değil midir? Allah'ı anmak hususunda kalpleri katılaşmış olanlara yazıklar olsun! İşte bunlar apaçık bir sapıklık içindedirler." [3]

Değerli kardeşim Allah'ın Resûlü (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in şu sözüne bir kulak verelim:

«مَنْ أَصْبَحَ مِنْكُمْ مُعَافى فِي جَسَدِهِ، آمِنًا فِي سربه، عِنْدَهُ قُوت يَوْمِهِ، فَكَأَنَّمَا حُيِّزَتْ لَهُ الدُّنْيَا»

"İçinizden biriniz sağlıklı, emniyet ve güven içinde sabahlar da, o günkü yiyeceğine de sahip olursa sanki dünya onun için genişletilip onun mülkü olmuştur." [4]

Evet kardeşim! Mutlu olmak sadece islama sarılmakla mümkündür. Dünyalık mallara gelince; onlardan seni doyuracak ve Allah'a kullukta sana yardımcı olacak kadarını edinsen sana yeter. Ahirette, Allah'a kulluğa vakit ayırmada cimrilik etme pahasına da olsa başkaları için son gayret ve hırsla biriktirdiğin malların sana hiç bir faydası yoktur.

---

[3](Zümer:22)

[4]İbn Mâce rivayet etmiştir. N0:4141. Şeyh Albanî hadisin hasen olduğunu söylemiştir.

Şimdide dış mutluluğa giren şöhret, makam ve diploma mutluluğuna değinelim:

Şöhret, Makam ve Diploma Mutluluğu

Muhterem kardeşim, büyük servet sahiplerinin hayatından örnekler vererek onların yaşamış oldukları hayat ve hayatın nasıl sona erdiği ile ilgili örnekler verdik. Şimdi ise saadetin şöhrette olup olmayacağı konusunda bir şeyler söyleyelim. Şâyet saadet zenginlikte de değilse acaba şöhrette olabilir mi!? Etrafımızda şöhretin zirvesine ulaşmış bir çok şarkıcı, türkücü ve tiyatrocu var. Acaba bu kişiler istedikleri mutlu yaşamı yakalayabilmişler midir!? Örneğin meşhur müzisyen Abdulhalîm Hafiz Hayatında mutlu mu idi!? Sahip olduğu şöhret onu mutlu, huzurlu ve rahat bir yaşama kavuşturabildi mi!? Maalesef, hayır! Hayatı boyunca hasta olarak yaşadı. Evlenip sıcak bir aile bile oluşturamadı. Babalığı tadamadı. Bunalımlı bir yaşamla elli yaşını aştı ve elem ve keder içinde öldü. Neden genelde bu tür işleri meslek edinen bu insanların hiç bir evlilikleri dikiş tutmaz! Onlardan bir çoğunun defalarca evlenip evlenip boşandıklarını görürsün. Bu insanların yaşlandıklarında çocukları tarafından ihmal edilip aceze yurtlarına sığındıklarına çokça şahit oluruz. Zenginlikten, şöhretten ve makam ve mevkiden beklenen saadet elbette boş bir umuttan başka bir şey değildir.

Bakın ünlü tiyatrocu **Hena Surut** kendisine Allah tevbe nasip ettikten sonra kızının geçmiş hayatının nasıl olduğu ile ilgili sorusuna nasıl cevap veriyor: *"Sevgili kızım! Ben tevbe etmeden önce nasıl bir yaşam içinde olduğumu bir bilsen!? Bundan önce mutsuzluk, elem ve*

keder yumağıydım sanki! Bütün sıkıntı, bunalım, stres çeşitleri ile tanıştım ve bütün bunları sözlükte yer alan bütün manalarıyla birlikte yaşadım!!"

Sevgili kardeşim, Allahu Teâlâ ömrünü ve rızkını bereketlendirsin! Hiç şöhret olmak insanı mutlu kılmaya yeter mi!? Elbette ki yetmez! Şöhrete kavuşan insanların yaşamış oldukları bunalımlı hayatı hep birlikte müşahede etmekteyiz.

Öyleyse saadeti sultanlıkta, makam ve mevkide bulmak mümkün müdür!?

Bu soruya cevap verebilmek için örnek olarak ülkesinden kovulan ve ondan sonra da sığınacak bir yer bulamayan İran Şahını ele alalım. İran Şahı ülkesinden kovulduktan sonra acılar ve kederler içinde sürgün hayatı yaşamış ve en sonunda AİDS hastalığına yakalanarak Mısır'da ölmüştür. Onlarca sene devam eden debdebeli bir hayattan sonra kendisi ve ailesi ayrı ayrı ülkelere dağılarak perişan olmuşlardır

***Sizlere başka bir kıssa daha aktarayım.** Orta Afrika ülkelerinden birinin devlet başkanı olan **Bukasa** kendisini ömür boyu ülkesinin kıralı ve imparatoru tayin etmişti. Resmi bir ziyaret için yurt dışına çıktığında en güvendiği kişiler kendisini azlederek makamına oturdular. Böylece kaş ile göz arasında baş tacına el konmuş, koltuğu kendi altından çekilivermiştir. Bir anda

imparator **Bukasa** artık sadece dillerde dolaşan bir hikaye oluvermiştir.[5]

Ne zenginlik, ne şöhret, ne de makam iman olmadıkça insanı mutlu kılmayacaktır. Zira kalbin aradığı sadece bu geçici zevk ve zenginlikler değildir. Kalp yaratanını, Rabbini aramaktadır. Kalpte var olan boşluğu sadece onun sevgisi ve rızası doldurabilir. O boşluğu başka şeylerle doldurmaya çalışmak boşuna bir gayret olup sahibine pişmanlık ve sıkıntıdan başka bir şey kazandırmaz. Fakat bu sıfatlara veya bunlardan birine sahip olan bir kişi Allah'a iman eder, O'nun emir buyurduğu şekilde yaşamını sürdürürse bu durumda saâdete kavuşması mümkündür.

***Bir insanın en büyük diploma ve ilmi kariyerlere sahip olması mutlu olması için yeterli olur mu?**

Bu sorunun cevabını vermeden önce Dr. Ömer El-Aşkar'ın rivayet ettiği İngiltere'de bir üniversitede görev yapan bir kadın profesörün El-Ehram gazetesinde yayınlanan şu kıssasını aktarayım:

Bir gün bu Profesör, kız öğrencilerine hitap ederek şöyle der: *"Görüyorsunuz, ben altmış yaşına geldim. Bu süre içinde en büyük ilmî kariyerlere ulaştım. Çok çalıştım ve bir çok başarıya imza attım. Yaşadığım her dakika bana çok büyük kazançlar getirdi. Fakat bütün bu ilmî kariyerler ve maddi kazançlardan sonra mutluluğu yakalayabildim mi!? Bütün bu çalışmalarım,*

---

[5]"Cevletün fi Riyadı'l-Ulema Bi İhtisar" adlı kitaptan nakledilmiştir.

şöhretim seyahatlerim beni öyle çok meşgul etti ki, bütün bunlardan daha önemli olan kadınlık görevlerimi unuttum. Öncelikle evlenip çocuk sahibi olamadım. Huzur dolu bir yuvaya sahip olamadım. Unutulmamalıdır ki, bir kadının esas görevi evlenip bir aile oluşturmasıdır. Bir kadının üstleneceği hiç bir görev bu görevinden üstün olamaz. Bütün kız öğrencilerime evvela bu görevlerini dikkate alıp daha sonra çalışma ve şöhret olma işlerini düşünmelerini tavsiye ederim! Şimdi ben anlıyorum ki koca ömrümü boşuna geçirmişim." [6]

Sevgili kardeşim bu profesörün dediklerini okudunuz Profesörün sözleri evlenip, çoluk-çocuk sahibi olarak bir yuva kurmadığı için duyduğu hasret ve pişmanlığı, geçmiş hayatı için ne kadar hayıflandığı anlaşılmaktadır. Bu konuda gerçek hayattan alınan bir çok örnek olay anlatmak mümkündür fakat takdir edersiniz ki, bu kitapçıkta bunları zikretmek mümkün değildir.

İnsanın saadete kavuşması, kalbinin huzur bulması ancak ve ancak Allah'ı anmakla mümkündür. Allah'a samimi bir şekilde iman edip ihlas ve ihsanla iyi amel işleyenlerin kavuşacakları bedensel ve ruhanî saadetin büyüklüğünü dünyalık hiçbir nimetle kıyaslamak mümkün değildir. Bu hali ancak cennet ehli yaşayacaktır. Bazı ârif kişiler bu lezzeti tatmışlar ve şöyle demişlerdir: ***"Şayet cennet ehli bu huzuru duyuyorsa onların yaşamı gerçekten çok güzeldir."*** [7]

MUTLULUĞA ULAŞTIRAN VESİLELER

---

[6]Cevletün Fi Riyadı'l-Ulemai

[7]Tehzîbü Medaricü's-Salikîn.

Kitapçığımızın başında, değişik kıssalar ile belirttiğimiz gibi, sıhhat, zenginlik, makam ve şöhret tek başlarına insana saadet vermeye yetmemektedir. Öyleyse gerçek saadet nerededir? Ona nasıl ulaşabiliriz? **Bu sorulara cevap verebilmek için gerçek saadete ulaştıran sebeplerden bazılarını şöylece sıralayalım:**

1-Allah'a iman ederek salih amel işlemek: İnsanoğlunun dünyada kazanacağı en büyük nimet elbette Allah'a gerçek manada iman ederek kalbini bu imanla doldurmasıdır. Mutluluğun, sevincin ve üzüntünün yeri kalp olduğuna göre kişi kalbine koyacağı sevgi çeşidini seçerken buna gerekli özeni göstermelidir. Kişi Allah'a iman ettiğinde kalbi birden O'nun sevgisi ile dolup taşar ve böylece gerçek sevgi nimetini bulmuş olur. Bu sevgi o kişiyi mala-mülke, makama ve diğer dünyalık nimetlere aşırı değer vermekten koruyacak ve bunların değerini onun gözünde küçültecektir. Bunun en güzel örneklerini Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in ashabının hayatlarında görmekteyiz: Onların hayatlarına baktığımızda onların, samimi olarak sevdikleri Rableri yolunda, sahip oldukları bütün her şeyi feda etmekten kesinlikle çekinmediklerini görürüz;

Onlardan birinin islam için cihat ederken göğsüne bir ok saplanıyor da bunun üzerine o kişi: **"Kâbenin Rabbine yemin olsun! Kazandım", "Kâbenin Rabbine yemin olsun! Kazandım"** diye haykırıyor.

Bir başkası savaş meydanında cebinden çıkardığı bir kaç hurmayı yemeye bile vakit ayırmadan kâfirlerle savaşmak için savaş meydanına dalarak **"Şayet**

yaşarsam geri kalanı da yerim, bu hayat çok uzundur" diye haykırıyor. Onları bu haykırışlara sevk eden şey acaba neydi!? Onlardaki sevinç, mutluluk ve ferahın hangi seviyelerde olduğunu tahmin edebiliyor muyuz!?

İsterseniz şimdi Ebu Nuaym'in "Hilyetü'l-Evliya" eserinde zikretmiş olduğu şu kıssaya bir kulak verelim. Kitapta Ebu Nuaym İbrahim Bin Beşşar'ın şöyle dediğini zikreder: *"Bir gün İbrahim Bin Ethem, Ebu Yusuf Ebu Abdullah ve ben, İskenderiyye'ye gitmek üzere yola çıktık. Ürdün nehrini geçtikten sonra oturup dinlenmeye başladık. Kuru ekmek kırıntılarından yiyerek Allah'a hamd ettik. Daha sonra İbrahim nehre girerek onun suyundan içti ve Allah'a hamd etti. Sonra nehirden çıkarak şöyle dedi: Ey Ebu İshak, şayet krallar ve kralların çocukları bizim içinde olduğumuz nimetleri, yaşadığımız sevinç ve mutluluğu bilmiş olsalardı kılıçlarını kuşanarak bu huzurlu ve rahat yaşamımızı elimizden alabilmek için bizimle savaşırlardı."*

Bu salih insanlar, yaşadıkları hayatın ne kadar güzel olduğunu kalplerinin huzur ve sevinçle dolu olduğunu bu şekilde dile getiriyorlar. Buna rağmen bu hayat bazı insanların nezdinde sıkıcı olarak değerlendiriliyor. Bu insanların başkaları adına ahkam kesmeleri, acınacak hallerini görmeyip başkalarına üzülmeleri biraz abesle iştigal etmekten başka bir şey değildir!?

İşte böyle sevgili kardeşim, Allah'a sadık bir iman etmek ve daima salih amel işlemek insanı huzura, sevince, refaha ve razı eden bir hayata kavuşturacaktır. Allahu Teâlâ Nahl sûresi 97. âyetinde şöyle buyurur:

﴿مَنْ عَمِلَ صَالِحًا مِّنْ ذَكَرٍ أَوْ أُنْثَى فَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُ حَيَاةً طَيِّبًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَجْـــرَهُمْ بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾

"Erkek veya kadın, mümin olarak kim iyi amel işlerse, onu mutlaka güzel bir hayat ile yaşatırız. Ve mükâfatlarını, elbette yapmakta olduklarının en güzeli ile veririz."

Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) ise şöyle buyurur:

«ثَلاَثَةٌ مَنْ كُنَّ فِيهِ وَجَدَ حَلاَوَةَ الإِيمَانِ: أَنْ يَكُونَ اللهُ وَرَسُولَهُ أَحَبُّ إِلَيْهِ مِمَّا سِوَاهُمَا، أَنْ يُحِبَّ المَرْءُ لاَ يُحِبُّهُ إِلاَّ للهِ ، وَأَنْ يَكْرَهَ أَنْ يَعُودَ فِي الكُفْرِ كَمَا يَكْرَهُ أَنْ يُقْذَفَ فِي النَّارِ.»

"Üç şey vardır ki, bunlar kimde bulunursa o kişi imanın lezzetini tatmış olur: Kişiye Allah ve Resûlünün bütün her şeyden daha sevgili gelmesi, kişinin birini sevdiğinde onu sadece Allah için sevmesi, kişinin küfre dönmekten ateşe atılmaktan korkar gibi korkması." [8]

2-Kaza ve kadere iman etmek: Mutluluğa götüren sebeplerden ikincisi de kişinin kaza ve kadere iman etmesidir. Sevgili kardeşim, insanoğlu bu dünyada bir çok bela, sıkıntı ve üzücü olaylara maruz kalmaktadır. Bu bela ve sıkıntıların üstesinden ancak sağlam bir kader

---

[8] *(Muttefekun aleyhi. Buhari:No:16- Müslim. No:42)*

inancı ile gelebilir. Zira mümin Allah'ın kendisi için tayin ettiği kadere razı olup kendisine isabet eden zorluklar karşısında sabırlı olur. Yine müslüman kendisine bir nimet verildiğinde rabbine şükür eder. Müminin bu inancı ona kalp huzuru ve mutluluk verir. Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in şu hadisine kulak verelim:

« عَجَبًا لأَمْرِ الْمُؤْمِنِ، إِنَّ أَمْرَهُ كُلَّهُ خَيْر، وَلَيْسَ ذَلِكَ لأَحَدٍ إِلاَّ لِلْمُؤْمِنِ، إِنْ أَصَابَتْهُ سَرَّاء شَكَرَ، فَكَانَ خَيْرًا لَهُ، وَإِنْ أَصَابَتْهُ ضَرَّاء صَبَرَ، فَكَانَ خَيْرًا لَهُ.»

"Mü'minin işi ne acayiptir. Zira başına gelen bütün işler onun hayrınadır. Bu özellik sadece mü'minler içindir. Şâyet kendisine bir iyilik isâbet etse şükreder ve bu şükür ise onun hayrına olur. Kendisine bir kötülük isabet etse sabreder bu sabır da onun hayrına olur."[9]

İmanında sadık olan bir mü'min bilir ki kendisine isabet eden bir musibet onu hataya düşürmek için değildir ve yine kendisini hataya düşüren şey onun başına bela olması için değildir. Bu ölçüyü bilen bir müslüman olaylar karşısında bunalıma girmez, rahatlar ve asla göğsü daralmaz. Böyle olunca da o mü'min hem dünyada, hem âhirette gerçek mutluluğu ve güzel hayatı yakalamış olur.

Sevgili kardeşim, konumuza örnek olarak kanser sebebi ile ayaklarından birisinin kesilmesine karar verilen ve aynı gün oğlu vefat eden, gerçek bir imana

[9](Müslim rivayet etmiştir.)

sahip Urveh Bin Ez-Zübeyr'in şu sözünü örnek verelim. O şöyle der: **"Ben namaza durduğumda istediğinizi yapabilirsiniz."** Ve gerçekten namaza durur ve bacağını dizinin üstünden keserler fakat kendisinde en ufak bir hareketlenme dahi olmaz!! Kanamanın durması için bacağını kızgın yağa soktuklarında ise bayılarak düşer. Gece kendisine gelince, insanlar kendisine hem ziyaret hem de taziyeye gelerek: "Bacağınız için geçmiş olsun!" , "Oğlunuz için, sizi tâziye ederiz" derler. Urveh Bin Ez-Zübeyr ise huzur ve vakar içinde şöyle cevap verir:

"Allah'a hamd olsun! Ey Rabbim! Beni bu hastalıkla imtihan ettin ama âfiyetimi de verdin ve (çocuklarımdan) birini aldın ama onlardan çoğunu bana bıraktın.!"

İşte bu anlayış ve sabır kaza ve kadere iman etmenin semeresidir. Kaza ve kadere iman etmek mü'minin huzurunu artırır, kalbine rızalık kazandırır. Elbette ki kadere iman Allah'ın yazdığına teslim olmayı gerektirir.

3-Allah (Azze ve Celle)'yi bol bol anmak:

Muhterem kardeşim, insanı saadete götüren vesilelerden biri de Allah'ı anmak, O'nu zikretmektir. Allahu Teâlâ şöyle buyurmaktadır:

﴿أَلاَ بِذِكْرِ اللهِ تَطْمَئِنُّ الْقُلُوبُ﴾

"(Dikkat edin!) Kalpler ancak Allah'ı anmakla huzur bulur." [10]

---

[10](Râd:28)

Allah'ı zikretmeyen insan kendisini boşlukta hisseder. O kişi ne yaparsa yapsın bunalım ve terslikten bir türlü kurtulamaz. Allahu Teâlâ şöyle buyurur:

﴿وَمَنْ أَعْرَضَ عَنْ ذِكْرِي فَإِنَّ لَهُ مَعِيشَةً ضَنْكًا وَنَحْشُرُهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ أَعْمَى﴾

"Kim ki Allah'ın zikrinden yüz çevirirse onun için can sıkıcı bir hayat vardır. Kıyamet günü de onu kör olarak haşrederiz." [11]

Malik Bin Diyâr şöyle der: *"İnsanoğlu Allah'ı zikretmekten alacağı lezzeti hiçbir şeyden alamaz."*

Hasan Basrî şöyle der: *"Lezzeti şu şeylerde arayınız: namaz, Allah'ı zikir ve Kur'an okumak. Bunları yaptığınızda lezzet bulduysanız buldunuz, şayet bulamadıysanız biliniz ki kapı kapalıdır."*

Muhterem kardeşim, zikrin faydasını hiç düşündünüz mü!? Zikrin çok büyük faydaları vardır. Zikir kalbe yüksek derecede rahatlık, huzur, mutluluk ve esenlik verir. Bütün kalbinle Allah'a yönelip dilini Allah'ın zikriyle meşgul etmeyi ve böylece daha dünyada iken Allah'ın cennetine girmeyi hiç denediniz mi!?

4-Allah'a sığınmak: Saadete kavuşturan sebeplerden dördüncüsü de kişinin bütün sebepleri yerine getirmek koşulu ile her işinde Allah'a sığınmasıdır: Şayet bir müslüman her işte, sebepleri yerine getirdikten sonra Allah'a güvenip O'na sığınsa

[11](Tâha:124)

Allah o kişinin sıkıntılarını giderecek ve O'nun kalbine ferahlık verecektir. Değerli kardeşim bir şey dilediğin zaman sadece Allah'tan dile! Yardıma çağırdığında ise sadece Allah'tan yardım iste! Sadece ondan görüşlerinde isabetli ve işlerinde başarılı olmayı dile! Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle dua ederdi:

«اللَّهُمَّ أَصْلِح لِي دِينِي الَّذِي هُوَ عِصْمَةُ أَمْرِي، وَأَصْلِحْ لِي دُنْيَاي الَّتِي فِيهَا مَعَاشِي، وَأَصْلِحْ لِي آخِرَتِي الَّتِي فِيهَا مَعَادِي، وَاجْعَل الحَيَاةَ زِيَادَةً لِي فِي كُلِّ خَيْرٍ، وَاجْعَلْ المَوْتَ رَاحَةً لِي مِنْ كُلِّ شَرٍّ.»

"Allahım! Bana, beni her türlü hataya karşı koruyan dinimi kolay ve anlaşılır kıl! Yaşantımı sağladığım dünyamı kolay ve hakkımda hayırlı kıl! Dönecek olduğum yer olan âhiretimi hakkımda hayırlı kıl! Hayatımı her türlü hayırlı işi artırmama vesile kıl! Ölümü benim için her türlü şerden kurtulup rahat bir yaşama kavuşmaya bir vesile kıl!" [12]

5-Saliha eş: Mutlu bir yaşama kavuşabilmek için gerekli vesilelerden biri de saliha bir eşle yuva kurmaktır. Zira saliha bir eş saadeti yakalayabilmek için gerekli olan en önemli unsurlardan biridir. Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurmaktadır:

«الدُّنْيَا مَتَاعٌ وَخَيْرُ مَتَاع الدُّنْيَا المَرْأَةُ الصَّالِحَة»

---

[12](Müslim rivayet etmiştir.)

"Dünya bir metâdır ve dünyanın en hayırlı metâsı saliha bir kadındır." [13]

Allah'ın kendisine saliha bir kadın nasip etmiş olduğu kişiler saadet içinde yaşarlar. Zira saliha kadın beyine itaatkâr olur. Saliha bir kadın beyinin gıyabında kocasının iffetini ve malını korur. Beyi kendisine baktığında kalbi sevinçle dolar. Beyi evde olmadığında çocukları ve malları konusunda hiç endişe taşımaz.

Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'den şöyle rivayet edilir:

«أَرْبَعٌ مِنَ السَّعَادَةِ: المَرْأَةُ الصَّالِحَةُ، المَسْكَنُ الوَاسِعُ وَالجَارُ الصَّالِحُ وَالمَرْكَبُ الهَنِيءُ، وَأَرْبَعٌ مِنَ الشَّقَاوَةِ: الجَارُ السُّوءِ، وَالمَرْأَةُ السُّوءُ، وَالمَسْكَنُ الضَّيِّقُ وَالمَرْكَبُ السُّوءُ»

"Dört şey mutluluktandır: Saliha kadın, geniş ev, iyi komşu, huyu güzel binek. Ve yine dört şey de kişinin mutsuzluğundandır: Kötü komşu, kötü huylu kadın, dar ev, kötü binek." [14]

Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurur:

«ثَلاَثٌ مِنَ السَّعَادَةِ وَثَلاَثٌ مِنَ الشَّقَاوَةِ فَمِنَ السَّعَادَةِ: المَرْأَةُ تَرَاهَا تُعْجِبُكَ وَتَغِيبُ فَتَأْمَنُهَا عَلَى نَفْسِهَا وَمَالِكَ»

"Üç şey vardır ki, bunlar insana mutluluk verir ve üç şey de vardır ki insana mutsuzluk verir. Mutluluk veren

---

[13](Müslim. :1467)

[14](İbn-i Hibban (c.9 /340 No:4032)

üç şeyden biri şudur: Baktığında hoşuna giden, kendisini yalnız bıraktığında kendisi ve malın konusunda güven duyduğun kadın (eş)."[15]

Hakim'in rivayet ettiği bir hadiste Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) İbn-i Abbas'a şöyle der:

«أَلاَ أُخْبِرُكَ بِخَيْرِ مَا يَكْنُزُهُ الْمَرْءُ؟ الْمَرْأَةُ الصَّالِحَةُ، إِذَا نَظَرَ إِلَيْهَا سَرَّتْهُ، وَإِذَا أَمَرَهَا أَطَاعَتْهُ، وَإِذَا غَابَ عَنْهَا حَفِظَتْهُ.»

"Sana kişinin saklayacabileceği en büyük hazineden haber vereyim mi? Kişi kendisine baktığında kendisini mutlu eden, kendisine bir iş buyurduğunda onu yerine getiren ve kendisinin yanında bulunmadığı zamanda namusunu koruyan saliha kadındır."[16]

6- Namaz: Saadete ulaştıran sebeplerden altıncısı namazdır. Muhterem kardeşim, (Allah sana ve bana merhamet eylesin!) şunu bil ki; namaz kişinin kıyamet günü ilk defa hesaba çekileceği bir ibadettir. Namaz, kul ile onu yaratan arasında kurulan manevi bir bağdır. Kişinin geniş yürekli, huzurlu ve mutlu olmasında namazın çok büyük etkisi vardır. Zira kul namaz vesilesi ile Rabbine yalvarır, O'nun önünde boyun büker ve kulun kalbi dünyalık her türlü meşguliyet ve sıkıntıdan kurtularak yaratanına sığınır ve kalbi huzurla dolar. Unutmayalım ki namaz dünyada ve hem de ahirette kişiye faydalı olacak amelleri başarma da en büyük vesiledir. Namaz kalbi ve yüzü nurlandırır, insanı huzura

---

[15](El-Müstedrik:2684).

[16](Hakim:3282. Hakim isnadı sahih demiştir.)

kavuşturur. Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurur:

«يَا بِلاَلُ أَقِمِ الصَّلاَةَ أَرِحْنَا بِهَا»

"Ya Bilal, namaza kaldırarak (kamet getirerek) bizi namazla huzur ve rahata kavuştur." [17]

Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) başka bir hadisinde şöyle buyurur:

«حُبِّبَ إِلَيَّ مِنَ الدُّنْيَا النِّسَاء وَالطِّيب وَجُعِلَتْ قُرَّةَ عَيْنِي فِي الصَّلاَةِ»

"Bana dünyada kadınlar ve güzel koku sevdirildi ve namaz gözümün nuru kılındı." [18]

Sevgili kardeşim, kalp huzurun, gönlünün aydınlığın ve gözünün nuru senin namazındadır. Kişi namazda Rabbine yöneldiğinde dünyalık bütün sıkıntı ve meşgalelerinden kurtulur.

7-Saadete kavuşturan vesilelerden yedincisi de şer'î ilim talebinde bulunmaktır. İlim talep eden insan sürekli bir sevinç yaşar ve rahatlık ve huzur hisseder. Zira o kişi, sürekli bir bahçeden diğerine geçen, bir meyveyi tattıktan sonra diğerini tadan ve kendisine sadece ilim ile ulaşılabilecek bir faziletten başkasına geçen bir kişidir. Elbette ilim talebi bayağı zor, meşakkatli ve sabır isteyen

---

[17](Ebu Davud:4985. Albanî sahih olduğunu söylemiştir.)

[18](Nesaî:3939. Albanî hadisin hasen ve sahih olduğunu söylemiştir.)

bir iştir. Fakat aynı zamanda insana huzur ve saadet veren bir iştir.

Değerli kardeşim, ilim talebi sahibine hem dünyada hem de ahirette fazilet, izzet ve şeref kazandırarak onu yüksek makamlara ulaştırır.

Muhterem kardeşim, (Allah seni her türlü kötülükten korusun!) Şeyhü'l islam İbn-i Hacer ile bir yahudi arasında geçen şu kıssaya bir kulak ver: İbn-i Hacer o zamanlar mahkeme başkanlığı yapmaktadır. Bir gün işine gitmek üzere yola koyulur. Yolda bir yahudiyi çok zelil bir durumda görür. Yahudi ona şöyle der: "Peygamberinizin sözü olan **«Dünya mü'minin hapishanesi, kafirin cennetidir»**[19] **sözünü nasıl tefsir edersin?"** Sen görüyorsun ki ben kafirim ve çok zelil ve acınacak bir durumdayım, oysa ki sen mü'minsin ve nimetler içinde yaşıyorsun.!? İbn Hacer (Rahimehullah) ona şöyle cevap verir: "Sen, dünyada çekmiş olduğun bütün bu sıkıntılar ve tersliklere rağmen -şayet kafir olarak ölürsen- ahirette seni bekleyen acı azabın büyüklüğünün yanında cennette sayılırsın. Ben ise içinde bulunmuş olduğum bu güzel nimetlere rağmen -şayet Allah beni cennetine sokarsa- cennette beni bekleyen nimetlere kıyasla ben bu halimle hapishanede sayılırım. Yahudi: Gerçekten öyle mi?! der. İbn Hacer: Evet öyle!. diye cevap verir. Bunun üzerine yahudi "Eşhedü en la ilahe illallah ve enne Muhammeden resûlüllah" diyerek müslüman olur.

---

[19]Müslim.

8-Saadete kavuşturan sebeplerden sekizincisi sıkıntı veren sebepleri ortadan kaldırmaktır: Şeyh Abdurrahman Es-Sâdî (Rahimehullah) şöyle der: "İnsanı mutlu ve huzurlu kılıp onun sıkıntısını, hüznünü gideren sebeplerden biri de geçmişte yaşanan telafisi mümkün olmayan üzücü olayları unutmaya çalışmaktır. İnsan gelecekte kendisini korku, açlık ve hüzün dolu günlerin beklediğini, işlerinin bundan sonra tersine giderek hiç düzelmeyeceğini düşünerek kendine haksızlık yapmamalıdır. Zira gelecek Allah'ın elindedir. Kulun gelecek konusunda elinde hiç şey yoktur. İnsan bunu yaparsa kalbi mutmain olur, hali iyileşir, kalbinde taşıdığı her türlü dert ve sıkıntıdan kurtulur."[20]

9-İnsanlara İyilikte Bulunmak: Kıymetli kardeşim, (Allah seni korusun!) insanı mutluluğa kavuşturan vesilelerden biri de; insanlara sözlü ve fiili olarak iyilikte bulunmaktır. Facir olsun takvalı olsun insanların dertlerine çare bulmak, onların sıkıntılarını gidermek gibi hayırlı işlerinde onlara yardımcı olmak gerçekten insana mutluluk verecektir. Bu işleri Allah rızası için yapanlara Allah çok büyük ecir verecek ve insanların hüzün ve kederlerini giderecektir.

10-Kederlenmeyi sürekli hale getirmemek: Şeyh Abdurrahman Es Sâdî (Rahimehullah) şöyle der: "Akıllı olan bir insan doğru bir yaşamın mutlu ve huzurlu olması gerektiğini bilir. Yine akıllı kişi bu hayatın ne kadar kısa olduğunun bilincine vararak bu kısa hayatta can sıkmaya ve aşırı kederlenmeye gerek olmadığını bilir. Zira

---

[20]El-Vesaili'l Mühühimme Fi Hayati's Saîdeh.

kederlenmeyi devam ettiren bir kişi hayatını kendisine karartmış ve dolayısıyla ömrünün çoğunu elem ve kederle geçirmiş olur."

11-Düşünceyi hayırlı işlere kanalize etmek: Sevgili kardeşim şunu bil ki hayatınızın mutluluğu, gaye ve düşüncelerinizin doğruluğu ile doğru orantılıdır. Şayet düşünceleriniz hem dünya ve hem de dininiz için faydalı olacak şeylerde yoğunlaşıyorsa hayatınızda mutlusunuz demektir. Aynı zamanda etrafındaki insanlardan kendine yönelik olarak duyduğun kötü sözlerin sana zarar vermekten uzak olduğunu, bilakis bu kötü sözlerin ancak ve ancak sahibine zarar vereceğini düşünürsen bu düşünce de bir çok bela, keder ve sıkıntıdan kurtulmana sebep olacaktır.

12-Sana isabet eden kötülüklerle sahip olduğun nimetler arasında bir kıyaslama yaparak sahip olduğun nimetlerin çokluğunun farkına varman: Değerli kardeşim, (Allah seni ve bütün mü'minleri hayırlı işlerde muvaffak kılsın!) şayet sana isabet eden kötülüklerin oranı ile, Yüce Allah'ın sana vermiş olduğu sayılıp hesaplanamayacak kadar çok olan, güzel nimetleri kıyaslayacak olursan, arada ne kadar büyük bir fark olduğunu göreceksin. Bu da üzüntülerinin ve kederlerinin gitmesine yardımcı olacak ve dolayısıyla mutluluğunun tekrar geri gelmesine sebep olacaktır. Aynı zamanda kişi kendisine muhtemel bir kötülük isabet etmesinin oranı ile bu muhtemel kötülükten kurtulma yollarının çokluğunu bir mukayese ettiğinde bu korku ve üzüntüden

kurtulacaktır. İnsanoğlu, küçük ihtimallerin büyük ihtimalleri yenmesine müsaade etmemelidir.

13-Hüzün ve kederin giderilmesinde Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) den gelen zikir ve duaları kullanmak: Abdullah bin Mesut'tan rivayet edilen bir hadisi şerifte Allah'ın Resûlü (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurur:

«مَا أَصَابَ مُسْلِمًا هَمٌّ وَلاَ حُزْنٌ فَقَالَ؟ اللَّهُمَّ إِنِّي عَبْدُكَ وَبْنِ أَمَتِكَ نَاصِيَتِي فِي يَـــدِكَ، مَاضٍ فِيَّ حُكْمُكَ، عَدْلٌ فِيَّ قَضَاؤُكَ، أَسْأَلُكَ بِكُلِّ اسْمٍ هُوَ لَكَ، سَمَّيْتَ بِهِ نَفْسَكَ، أَوْ أَنْزَلْتَهُ فِي كِتَابِكَ، أَوْ عَلَّمْتَهُ أَحَدًا مِنْ خَلْقِكَ، أَوِ اسْتَأْثَرْتَ بِهِ فِي عِلْمِ الغَيْبِ عِنْدَكَ، أَنْ تَجْعَلَ القُرْآنَ رَبِيعَ قَلْبِي، وَنُورَ صَدْرِي وَ جَلاَءَ حُزْنِي، وَذِهَابَ هَمِّي إِلاَّ أَذْهَـــبَ اللهُ هَمَّهُ وَأَبْدَلَهُ مَكَانَ حُزْنِهِ فَرَحًا.»

"Bir müslümana bir üzüntü veya sıkıntı isabet ederde; Allahım ben senin kulunum, kulunun oğluyum (ondan doğmayım), alnım (perçemim) senin elindedir, hakkımda dediğin olur, hakkımda verdiğin hüküm adaletin ta kendisidir. Kitabında indirdiğin veya kullarından birine beyan ettiğin veya bilinmeyen ilimlerden kılıp yanında sakladığın ve senin olan bütün isimlerle sana yalvarıyorum; Kur'anı kalbimin baharı, göğsümün nuru, hüznümün, sıkıntımın

gidericisi kıl! Şeklinde dua ederse Allah onun sıkıntısını giderir, hüznünü sevinçle değiştirir." [21]

14-İyi bir komşu ve sakin bir ev: Muhterem kardeşim saadete ulaşabilmek için gerekli olan ihtiyaçlardan biri de iyi bir komşu ve sakin bir eve sahip olabilmektir. İyi komşu insana rahatlık ve güven verir. Zira o sana yakın bir kişi olarak senin için daima doğruyu hayırlı olanı tavsiye edecek, seni her kötülükten korumaya çalışacak ve evde olmadığında evini koruyacaktır. Bu yüzden Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) şöyle buyurur:

«مَا زَالَ جِبْرِيلُ يُوصِينِي بِالْجَارِ حَتَّى ظَنَنْتُ أَنَّهُ سَيُوَرِّثُهُ»

"Cibril sürekli olarak, komşu hakları konusunda o kadar nasihat etti ki; sonunda komşuyu komşusuna varis kılacak sandım" [22]

Yine Allah'ın Resûlü şu şekilde buyurmuştur:

«لاَ يَدْخُلُ الْجَنَّةَ مَنْ لاَ يَأْمَنُ جَارُهُ بِوَائِقَهُ»

"İçinizden komşusu, kendisinin şerrinden emin olmayan bir kişi cennete giremez." [23]

---

[21](Hakim. No:1877,İbn Hibban. No:972, İmam Ahmed Müsnedinde rivayet eder.)

[22]Müslim.2625.

[23]Müslim:46.

Bir gün Allah'ın Resûlü (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'e şöyle denildi:

«إِنَّ فُلاَنَةَ تَصُومُ النَّهَارَ وَتَقُومُ اللَّيْلَ وَتُؤْذِي جِيرَانَهَا بِلِسَانِهَا، قَالَ؟«لاَ خَيْرَ فِيهَا هِيَ فِي النَّارِ!» قِيلَ! فَإِنَّ فُلاَنَةَ تُصَلِّي الْمَكْتُوبَةَ وَتَصُومُ رَمَضَانَ وَتَتَصَدَّقُ بِأَثْوَارٍ مِنْ إِقـــطٍ وَلاَ تُؤْذِي أَحَدًا بِلِسَانِهَا فَقَالَ هِيَ فِي الْجَنَّةِ»

"Falanca kadın gündüzünü oruç tutmakla, gecesini namaz kılmakla geçirir, fakat dili ile komşularına eziyet eder (onun için ne dersiniz?) Dedi ki: Onda hayır yoktur, o ateştedir. Denildi ki; falanca ise, beş vakit namazını kılar, ramazan orucunu tutar ve de bir parça kurutulmuş yoğurttan da olsa sadaka verir, fakat dili ile komşularına eziyet etmez (buna ne dersiniz?). Dedi ki; o ,cennettedir." [24]

Değerli kardeşim, islamın komşuluk haklarına nasıl önem verdiğini görüyorsunuz! Her komşu komşunun hak ve hukukuna riayet etmiş olsa ferdî ve içtimaî planda huzur sağlanmış olup toplumsal bağlar güçlenir ve özlenen örnek toplumlar ve dolayısıyla örnek medeniyetler ortaya çıkar. Ahlaklı, komşuluk hukukuna riâyet eden ve daima Allah katında doğru olanı yapma gayretinde olan bir komşuya, geniş ve sakin bir eve sahip olmak şüphesiz insana büyük bir saadet verecektir. Fakat komşu sözü edilen bu sıfatları kendisinde taşımıyorsa elbette bu durum onun komşusu için bir sıkıntı ve korku sebebi olacaktır.

---

[24](Hakim: Müstedrik:7305)

15-Salih (iyi) insanlarla oturup-kalkmak: Kıymetli kardeşim, muhakkak ki insanın salih arkadaşla oturup -kalkması onun için çok büyük bir nimettir. Zira o salih kişi arkadaşı doğruyu unuttuğunda ona doğruyu hatırlatır, doğruyu yapmaktan aciz kaldığında ona yapması için yardımcı olur, hayırlı olan yolu gösterir, hakkı, sabrı ve daima iyiliği yapmayı emredip kötülük yapmaktan onu alıkoyar. Bu nedenle Allah'ın Resûlü (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) Müslim'de yer alan 2628 numaralı hadiste belirtildiği gibi, iyi arkadaşı misk taşıyıcısına benzetmiştir. Böyle bir arkadaş ya sana karşılıksız olarak miskten biraz verecektir, ya ondan misk satın alacaksın ya da onun güzel kokusu sana geçecektir. Hayırlı bir arkadaşla oturup kalkan daima ondan hayır bulacak ve vaktini faydalı ve hoş şeylerle geçirmiş olacaktır.

16-Yapılan hayırlı amelin karşılığını Allah'tan beklemek: Şeyh Abdurrahman Es-Sâdi (Rahimehullah) şöyle der: İnsanın muhtemel sıkıntılardan kurtulabilmesine yardımcı etmenlerden biri de kişinin yapmış olduğu iyiliklerin karşılığını insanlardan değil de bunu sadece Allah'tan beklemesidir. Şayet, sizde hakkı bulunan veya kendisinde hakkın bulunan bir kişiye iyilik yaparsan bunu Allah ile kendi aranda cereyan eden bir olay olarak görmelisin. İyilik yaptığın kişiden karşılık beklememelisin. Allahu Teâlâ şöyle buyurur:

﴿إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللهِ لاَ نُرِيدُ مِنكُمْ جَزَاءً وَلاَ شُكُورًا﴾

"Sizi başka bir sebep için değil sadece Allah rızası için doyuruyoruz; sizden ne bir karşılık ne de bir teşekkür bekliyoruz (derler)." [25]

Özellikle iyilik yaptığın insanlar çoluk-çocuğun ve arkadaşların iseler kesinlikle onlardan karşılık beklememelisiniz. Biliniz ki ne zaman başkalarının bir sıkıntısını giderirseniz mutlaka kalbinizde tarifi zor bir sevinç ve huzur bulacak Allah'ın izniyle keder ve sıkıntılarınızdan kurtulacaksınız.

17-Değerli kardeşim, saadete kavuşma vesilelerinden biri de **"İşleri zamanında yapıp gelecek vakitlerde bunların sıkıntısından kurtulmaktır"**: İnsanoğlu bütün işlerini zamanın da yapacak olursa işlerinin birikip altında ezilmesini önlemiş olur. Bu durum insanın daralıp sıkıntıya düşmesini önler.

18-Faydalı işleri yapmada gayretli olmak: Saadete kavuşabilmek için bir insanın daima faydalı işlerin peşinde olması, zararlı işleri yapmaktan sakınması gerekir. Daima doğruyu ve faydalıyı yapmak ve yanlış ve zararlı fiillerden kaçınmak insanı muhtemel sıkıntılardan kurtaracaktır.

19-Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in tavsiyelerine uymak: Saadete kavuşmanın yollarından biri de Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem)'in tavsiyelerine uymak ve onun gösterdiği yoldan

---

[25](İnsan:9).

yürümektir. Şu hadis-i şerifte onun bu güzel tavsiye ve irşatlarından sadece biri dile getirilmektedir:

«اُنْظُرُوا إِلَى مِنْ أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلاَ تَنْظُرُوا إِلَى مَنْ فَوْقَكُمْ، وَهُوَ أَجْدَرُ أَنْ لاَ تَزْدرُوا نِعْمَةَ اللهِ.»

"(Varlık olarak) sizden üstün olanlara değil, sizden altta olanlara bakınız. Bu Allah'ın nimetlerinin kadrini bilmeniz için daha iyidir." [26]

Etrafına şöyle bir göz atan kişi bir çok insanın kendisinden varlık olarak daha düşük olduğunu görecek ve dolayısıyla içinde bulunduğu duruma şükrederek herhangi bir sıkıntı veya moral bozukluğuna düşmeyecektir. Mü'min bir kişi -içinde bulunduğu şartlar ne olursa olsun- şöyle bir düşündüğünde Allah'ın maddî, manevî, gizli ve açık sonsuz nimetleri içinde olduğunu görecek ve bu düşünce mevcut sıkıntıların hafiflemesine ve belki de yok olmasına sebep olacaktır. Fakat ilim sahibi olmak gibi yüksek derecelere ulaşmak konusunda insan kendisinden üstün olana bakmalıdır ki, onun ulaştığı bu yüksek makamlara kendisi de ulaşsın. Lakin bunu yaparken her hangi bir haset durumunun ortaya çıkmaması için kesinlikle o şahsı severek ve ona dua ederek bunu yapmak lazımdır ki, kalp huzura kavuşsun ve saadetle dolsun.

20-İnsanın kendisine fayda getiren bir işle ve faydalı bir ilimle meşgul olması: Şeyh Abdurrahman Es-Sâdî (Rahimehullah) şöyle der: Âshâbının

---

[26] (Müslim:2963)

bozulmasından ve kalbin kederli şeylerle meşgul olmasından meydana gelen stres ve bunalımın giderilmesinin sebeplerinden biri de kişinin faydalı ilim ve işlerle meşgul olmasıdır. Zira kalp bu gibi faydalı işlerle meşgul olursa bunalıma düşmekten uzak olur ve kendisini üzüntüye sokan şeyleri unutur. Böylece huzuru ve mutluluğu yakalayabilir.

21-Bütün düşünceyi günlük amellerde yoğunlaştırmak: Saadete ulaştıran sebeplerden biri de kişinin elindeki mevcut işine önem verip geçmişte meydana gelen üzücü olay ve durumları unutmaya çalışmasıdır. Peygamberimiz (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) sıkıntı ve üzüntüden Allah'a sığınmıştır. Geçmişi unutup geleceği imar etme konusunda ciddi olarak çalışan insan mutlaka başarılı olacak ve bu başarı ona huzur ve mutluluk verecektir.

22-İnsanın başına gelen musibetlerin etkisini azaltmaya gayret etmesi: Abdurrahman Es-Sâdî şöyle demektedir: "İnsanın başına gelen üzüntü ve sıkıntıları izale etmenin yollarından biri de bu sıkıntıların hacmini ve tesirini azaltmaya çalışmaktır. Örneğin kişi meydana gelmiş olan olayın varabileceği en kötü ihtimali düşünür ve kendisini bu sonuca hazırlar ve kendisini onu kabul etmeye alıştırır. Bunu yaptıktan sonra mümkün olduğunca bu olayın etkisini azaltmaya çalışır. Kişinin, yapmış olduğu bu faydalı gayret sonucu sıkıntı ve kederi yok olacak, en azından hafifleyecektir.

23-Kalbi güçlendirmek ve kalbin evhamlara ve hayali düşüncelere kapılmasını önlemek: Şeyh Sâdî (Rahimehullah) şöyle der: *"Kalp hastalıklarının ve hatta bedensel hastalıkların en büyük ilacı insanın kalbini güçlendirmesi ve kesinlikle onu boş evhamlara, hayallere kaptırmamasıdır. Zira insan ne zaman kendisini korkulu hayallere ve evhamlara kaptırırsa, mutlaka kalbi bundan tesir görür. Dolayısıyla insanda korku, dehşet, üzüntü, keder, karamsarlık, çöküntü, kalp hastalıkları gibi ruhi ve bedensel hastalıklar meydana gelebilir. Fakat kişi tam manasıyla Allah'a iman edip, gereği gibi O'na güvenip tevekkül eder de kendisini boş evhamlardan korur, çok zayıf ihtimalleri büyütüp korkunç bir takım sonuçlar elde etmeyi bir tarafa bırakırsa bu durumda Allah'a olan bağlılığı ve umudu artar ve dolayısıyla meydana gelebilecek ruhi ve bedensel hastalıkların önüne geçmiş olur. Dolayısıyla bu kişi bu şekilde kalbini kuvvetlendirmiş, göğsüne üzüntü yerine sevinç doldurmuş ve tarifi zor bir huzura kavuşmuş olur."*

Hayatın merdivenlerini tırmanmada cesaretli olan insanın göğsü daralmaz, fakat korkak insanın göğsü daima dardır, onun kalbinde ferahlık ve sevinç bulamazsın, bu tür insanlar hayatlarından asla tat alamazlar. Bu tür insanlar sadece - hayvanlarda var olan- cinsi lezzeti almakla yetinmek durumundadırlar. Korkak insanlar ruhî huzur ve mutluluktan mahrum bir şekilde hayatlarını sürdürmek durumundadırlar. Aynı zamanda bu huzur ve mutluluktan cimri kişiler ve Allah'tan ve O'nun zikrinden yüz çevirmiş olan her gafil kişi mahrum kalmak durumundadır. Gerçek manada Allah'a iman

edip, O'na hakkıyla güvenen insanları üzüntü ve karamsarlık esir almaz, zira sebeplerin yok olmasıyla sonuçlar da ortadan kalkacaktır.

24-Kalpte saklı olan kötü duygu ve kini çıkarıp atmak: Sevgili kardeşim, kalpte başkalarına karşı beslenen kötü duygu ve kin iyi insanlara yakışmayan kötü sıfatlardandır. Kalp bu kötü sıfatlardan kurtulmadıkça huzur ve rahata kavuşamaz. Zira haset ve kin kalbi daraltır, onu eritip bitirir.

25-Gözü, kulağı haramdan korumak, çok konuşmayı, çok yemeyi, çok uyumayı ve sıkça kalabalıklara karışmayı terk etmek: İbn Kayyim (Rahimehullah) şöyle der: *(Bu sayılan şeylerde (çekemezlik, kin beslemek v.s.) aşırı gitmek kalbe acı, keder, sıkıntı verir, kalbi kuşatır, onu hapseder ve onu sıkar. Hatta dünya ve ahiret azabının çoğu kalpte meydana gelen bu v.s. hastalıklar sebebiyledir. La ilahe illallah! Bu sayılan afet çeşitlerinin hepsinden nasibini alan kişinin kalbi ne kadar sıkılacaktır!? Böyle bir kişinin yaşantısı tersliklerle doludur. Dolayısıyla böyle bir kalbi taşıyan insan kesinlikle üzüntüden ve kederden kurtulamayacaktır. La ilahe illallah! Sözü edilen güzel hasletlerden nasibini alan, bu güzel hasletleri elde etme gayesiyle çırpınan ve bunlardan elde ettiklerini koruma azminde olan bir kişinin hayatı ne kadar huzurlu ve ne kadar güzeldir. Böyle bir kişinin Allahu Teâlâ'nın şu âyetinde bahsettiği nimetten nasibi ne büyüktür:*

﴿ إِنَّ الأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٌ﴾

"Muhakkak ki günahlardan uzak duranlar cennette nimetler içindedirler." [27] *)*

Allah'ın Resûlü (Sallallahu Aleyhi ve Sellem) kalp genişliğini sağlayan sıfatları tam manası ile kendisinde bulunduran ve kendisine uyulması gereken en mütekâmil bir insandır. Kıymetli kardeşim, dünyada ve ahirette gerçek saadeti ve huzuru yakalamak için Allah'ın Resûlünü örnek almada gecikmeyiniz!

Saadet konusunda topladığımız bilgiler burada noktalanmaktadır. Mutluluğa götüren vesileleri sayarken Şeyh Abdurrahman Es-Sadî'nin "El-Vesaili'l-Müfide li Hayati's-Saîdeh" adlı eserinden çok faydalandım. Yüce Allah'tan bizleri ve sizleri hem dünyada hem de âhirette mutlu olanlardan eylemesini, yapmış olduğumuz bu çalışmayı kendi rızası için yapılan çalışmalardan eylemesini niyaz ederim! Şüphesiz onun her şeye gücü yeter!

İçindekiler

[27] (İnfitar:13)

